

Lezingen: Exodus 14: 13a, 14 en 19-25 en Johannes 20: 1-18

Lieve mensen, gemeenschap van Christus, de opgestane Heer,

Nog nooit hoorde ik de merel zo mooi fluiten als in deze Stille week. Zo helder, deze eersteling. Als een lente die doorbreekt, in de Coronawinter.

Midden in deze Coronatijd vieren we het feest van Pasen. Het feest van nieuw leven, nieuw mens worden. Van God die sterker is dan de dood.

De kracht van dit Paasfeest is enorm. Het is alsof de wereld de schellen van de ogen vallen.

Het lijkt warempel wel Gods nieuwe schepping.

Wij lazen vanmorgen twee Paasverhalen, en die verhalen zoeken onderdak in ons. We hoorden ze. Ze kloppen bij ons aan, in onze levens in deze tijd. Ze halen onze blikrichting weg van de schermen en richten die naar onze harten, brengen ons van de dood naar het leven, van einde naar nieuw begin. Ja, want Pasen is een kwestie van leven of dood.

Het zijn oude verhalen, en tegelijk zijn ze springlevend. En dat zit hem in de geestkracht van God, die erin zit. God neemt hier de regie over van de mensen. Dat is de kracht ervan. Als we dat in ons leven ontdekken, zijn we kinderen van het licht.

Twee Paasverhalen vanmorgen. Het Uittochtverhaal uit Exodus, en het Paasevangelie van Johannes.

Stay home. “Jullie mogen niets doen, blijf in huis” ... zegt God tegen de Israëlieten als de nacht van de laatste plaag aanbreekt. De engel des doods gaat langs de huizen, zaait dood en verderf onder de eerstgeborenen. Alleen waar het bloed van het lam op de deurposten zit, gaat de engel voorbij, die huizen worden gespaard. Waar het lam in huis is, daar is overgave aan God. Daar verstaat de mens de kunst van het laten.

En hierna, eindelijk, trekt het volk Israël uit angstland weg, weg uit die onmenselijke werkdruk, stress en prestatiedwang. Adem en ruimte, vogels die hoorbaar zingen...

Het gaat hier over de weg van de mensheid, toen en nu, altijd weer. Pasen begint waar mensen ophouden met handelen en waar God de regie overneemt. Kun je laten, durf je vertrouwen, te verwachten?

Ze zijn vrij. Op weg als pelgrims naar het land van belofte. De wolkkolom van Gods aanwezigheid is hun TomTom. Maar die staat niet op de snelste route. Er moet nog het een en ander gepasseerd worden, wil je het beloofde land van nieuw leven binnen gaan. Mozes en consorten komen aan bij de zee. Dat hadden ze niet voorzien, maar de regisseur wel. Ze staan voor de Schelf- of Rietzee, en dan... breekt de paniek en de pleuris uit. Want ze kunnen geen kant op. De zee heet in het Hebreeuws 'Jam suf' en dat 'suf' betekent in wezen 'einde'. Het volk staat dus voor de zee van het einde.

Als volgens onze begrippen alles vastloopt en ophoudt, alles tot stilstand komt, wereldwijd, de mensheid voor die zee staat, wat dan? Hoeveel mensen staan deze weken niet in hun leven voor deze zee? Hoe is dat als je daar komt te staan, bijna vanuit het niets?

In Amerika raken binnen een paar dagen miljoenen mensen hun banen kwijt; hier bij ons vragen duizenden mensen faillissement of steun aan. Dan heb ik het nog niet eens over het einde van alle tot nu toe vanzelfsprekende contacten. Over de totale *lockdown* voor de meest kwetsbaren in verpleeg- en ziekenhuizen. Er komen nieuwe woorden als huidhonger en contactarmoede. Ze drukken onze lichamelijke en geestelijke verlangens uit.

Het volk staat voor de zee van het einde. Het lijden in Egypte was 'peanuts' vergeleken bij de paniek van nu. Waarom kunnen we niet terug? Wie heeft dit onzalige plan bedacht, of op zijn geweten?

En dan neemt God in het verhaal van bevrijding de regie weer over. Weer moet de mens inbinden.

In het Fries staat het er stevig aldus:

‘De Heare sil foar jim stride.

Sels hoege jim neat te dwaan.’

Wat de zee nooit doet, gebeurt nu. Het water splijt en de gelovige durft de weg te gaan, over het droge door de zee. Water en zee beelden tijd en angst uit. De mens die vertrouwt op God en zijn woord, loopt door het water naar de overkant. Zo passeert de mens het einde, telkens weer.

Dit is hoe het ons vergaat, als het erop aan komt, in alles of niets momenten. Waar wij het einde in de ogen zien, scheidt God het droge...

Maar als de dood, de strenge bittere, dat einde van ons mensenleven, zich meldt, als Covid 19 of andere dood zich meldt?

Het paasevangelie vertelt het ons. Het begint in de duisternis. Een vrouw staat op. In het donker komt ze bij het graf. De derde dag breekt aan. Bijbeltaal voor redding. Licht breekt door. Er zij licht. Langzaam maar zeker. Zien hoe het echt zit, gaat langzaam. Maar dat licht bereikt Maria nog niet. Zielsbedroefd is ze. ‘Mein liebster Jesu ist verloren’ zingt Bach in cantate 154. Maria ziet wel iets trouwens. De steen is weg. Het graf is leeg, maar zij staat nog buiten, ze kijkt nog niet naar binnen...

Wat volgt is een oefening in zien: van een blik werpen op het lege graf tot zien wat een mens doet opstaan...van zien met je ogen, naar zien met hart en ziel. Dan valt in onze harten een licht van de overkant. Dan is er een stem die, als Jezus in de hof, ons roept. En dan zeggen wij met Maria: *Rabboeni*, lieve meester. Dit is het zien van geliefden, van je geliefd weten. Zonder waarom, vanuit het om-niet van God. Dat wil Maria vasthouden. Wij willen onze geliefden vasthouden. Wij willen ons leven vasthouden.

Maar het verhaal is nog niet af. Er volgt nog een regel van 1,5 meter:

Houd mij niet vast.

In deze woorden gebeurt iets beslissends met Maria en met ons. Jezus draait de energie die van ons naar hem stroomt, om. Gebruik mijn opstanding in jezelf. Opdat je zelf opstaat en anderen redt.

Jezus stuurt Maria en ons terug naar ons eigen leven. Sta zelf op, sta op eigen benen, in de levenskracht die in jou is. Sta op in de kracht die jij, lief mensenkind, net als ik van God, de levensbron, krijg. Uit genade en in liefde. Word net als ik één met de Vader, de oorsprong, doel en zin van ons leven. Leef vanuit die bron.

Maria, zij ziet.

En dan, mensen, staat er in het laatste vers dat we lazen nog iets moois:

Maria Magdalena, zij *engelt* naar de leerlingen toe.

Als een engel brengt zij hen de boodschap: 'Ik heb de Heer gezien.'

Tot slot, voor het Amen, nog een frontbericht. Van een Friese verpleegkundige in een van onze ziekenhuizen. Het gaat over: echt zien. Over over regels heen springen. Over Pasen.

Zij appte:

Er ligt nog een man uit Brabant. Ziek, zwijgzaam, zo'n man. Met de dag zie je hem meer uit contact gaan. Wij (verpleegkundigen) zijn voor hem 1 pot nat. Wij zeggen dingen die hij niet wil horen, er moet van alles wat hij niet wil doen. Hij weet het wel, maar het lukt niet. Hij wordt meer benauwd, gaat klinisch achteruit.

Wij weten wel wat nodig is: zijn dochter. Niet achter het raam, maar aan zijn bed. We hebben aangedrongen, en het duurde even, maar het mocht. En vannacht, ik heb nachtdienst, hij slaapt als een baby. Relaxt, licht snurkend. En als hij even wakker is en ik zijn vitale functies controleer zijn ze allemaal prima. En hij zegt, gisteren had ik het beste medicijn. Zo mooi. De avondverpleegkundige moest ervan huilen. Das best lastig als je je tranen niet kunt wegvegen en ze geabsorbeerd worden door je mondkapje.

Amen